

СЕКЦІЯ № 3
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

СУТНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ ЯК ПРЕВЕНТИВНОГО
ЯК ПРЕВЕНТИВНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ЗАХОДУ В УКРАЇНІ

Афанасенко С.І., доцент кафедри державно-правових дисциплін ОДУВС, к.ю.н., доцент

Протягом останнього часу Україна почала рівнятися на високорозвинені європейські держави, стрімко розвиватись в усіх сферах діяльності, вносити зміни та корективи в законодавство. Зокрема відбувся початок реформування правоохоронної системи, а саме створення Національної поліції України.

Актуальність поставленого питання на сьогодні є досить високою. Оскільки більшість вагається в ефективності дій співробітників поліції, в їх обізнаності щодо правових питань, практиці в роботі. І тому вони мають посилити функцію обслуговування населення, аби народ України відчув ефективність діяльності державного механізму в цілому.

6 серпня 2015 року Президентом України підписано Закон України «Про Національну поліцію», а 7 листопада 2015 року він набрав чинності. Цей закон визначає правові засади організації, діяльності Національної поліції України, статус поліцейських, а також порядок проходження служби в Національній поліції.

З прийняттям вище зазначеного закону, серед переліку превентивних поліцейських заходів з'явився ще один, абсолютно новий для нашої держави – поліцейське піклування (п. 11 ч. 1 ст. 31), поліцейське піклування відноситься до превентивних поліцейських заходів, які «застосовуються поліцейськими відповідно до закону для забезпечення виконання покладених на поліцію повноважень. Зазначимо, що сам термін «поліцейське піклування» є абсолютно новим для національного законодавства. А отже, його сутність, природа, поняття та ознаки потребують додаткового вивчення.

Превентивні поліцейські заходи мають чітку профілактичну спрямованість, орієнтовані на захист громадської безпеки та недопущення вчинення правопорушень. Згідно ст. 31 Закону до них відносяться: перевірка документів особи; поверхнева перевірка і огляд; зупинення транспортного засобу; вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території; обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю; проникнення до житла чи іншого володіння особи; перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ; застосування технічних приладів і відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису; перевірка дотримання обмежень, установлених законом, стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб; поліцейське піклування.

Поліцейське піклування (стаття 41 Закону) являє собою соціально орієнтований превентивний захід, що може здійснюватися щодо:

- 1) неповнолітньої особи віком до 16 років, яка залишилася без догляду (у разі виявлення даного факту особу передають батькам або усиновителям, опікунам, піклувальникам, органам опіки та піклування);
- 2) особи, яка підозрюється у втечі з психіатричного закладу чи спеціалізованого лікувального закладу, де вона утримувалася на підставі судового рішення (у разі виявлення даного факту особу передають відповідному закладу);
- 3) особи, яка має ознаки вираженого психічного розладу і створює реальну небезпеку оточуючим або собі (у разі виявлення даного факту особу передають відповідному закладу);
- 4) особи, яка перебуває у публічному місці і внаслідок сп'яніння втратила здатність самостійно пересуватися чи створює реальну небезпеку оточуючим або собі (у разі виявлення даного факту особу передають у спеціальний лікувальний заклад чи до місця її проживання).

Отже, визначення в Законі України «Про національну поліцію» превентивного заходу у вигляді поліцейського піклування є актуальним, оскільки норми, що прописані дають вичерпний перелік осіб, до яких цей захід може застосовуватись, а також встановлює алгоритм дій по відношенню до кожної встановленої категорії осіб.

Таким чином, застосування поліцейського піклування, як превентивного поліцейського заходу який має власні риси і особливості, змінить стан правопорядку в суспільстві на краще.

Література:

1. Про Національну поліцію України: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. Передерій О.С. Поліцейське піклування як превентивний захід забезпечення правопорядку в Україні // Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Харків: ХНУВС, 2015. – 352 с. – С.217-218